

сам!

П. В. БІЛОУС
О. П. БІЛОУС

**УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА
XI—XVIII СТ.**

НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК
ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

82.09 (477)
Б 61

Зміст

ISSN 1539-3045
2010

сам!

Серію засновано
в 2008 році

П. В. БІЛОУС
О. П. БІЛОУС

УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА XI—XVIII СТ.

НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК
ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
«ОСТРОЗЬКА АКАДЕМІЯ»
Ісх. № 129214

Київ
Видавничий центр «Академія»
2010

**Рекомендовано Міністерством освіти і науки України як навчальний посібник
для студентів вищих навчальних закладів**

(Лист № 1/II—5547 від 16.07.2009 р.)

Самостійна робота над творами давньої літератури, конкретизуючи зміст лекційного курсу, допомагає досягти їх тематичну та художню специфіку, простежити найістотніші вирази смислів, образності, естетики давнього слова, застосувавши при його пізнанні методи текстуального аналізу. Читати, вивчати, інтерпретувати давні тексти — непросте справа, бо момент їх створення віддалений у часі, коли слово, розуміння і витлумачення його були іншими, ніж нині. У цьому допитливому студентові прислужиться пропозований навчальний посібник, який актуалізує основну проблематику курсу, розкриває найраціональніші способи організації самостійної роботи, містить плани практичних занять і семінарів, рекомендовану літературу і фрагменти найважливіших наукових текстів, методичні поради щодо опрацювання проблемних питань, цікаву додаткову інформацію, термінологічні означення, завдання та запитання для самоперевірки.

Навчальний посібник адресований студентам вищих навчальних закладів. Він стане науково-методичною опорою і для викладачів, учителів-словесників, прислужиться фахівцям з історії, філософії, культурології та ін.

Рецензенти:

кандидат філологічних наук, доцент *О. М. Сліпущко*;

доктор філологічних наук, член-кореспондент НАН України *М. М. Сулима*

Зміст

1	1. Наодинці з давньою словесністю	1.1. Особливості пізнання і розуміння давнього тексту	5
		Естетичний горизонт давньої літератури	6
		Як читати старослов'янські і давньоукраїнські тексти	8
		Мовна модернізація давнього тексту	10
		Декодування художнього змісту творів давнього письменства	13
		Діапазон історико-літературних асоціацій	16
	1.2. Самостійна робота з книгою		19
		Шукаючи потрібну книгу	19
		Конспектуючи навчальну і наукову літературу	20
		Напередодні семінару, практичного заняття	21
		За необхідності підготувати реферат	23
		Читання художнього твору — не лише читання	25
		Збирання мудрих думок	27
		Збагачення власного словника	28
2	2. Середньовічна доба (XI — середина XVI ст.)	2.1. Київське та галицько-волинське літописання XI—XIII ст.	29
		2.2. Ораторсько-проповідницька проза	55
		2.3. «Сказання про Бориса і Гліба»	64
		2.4. «Слово про Ігорів похід»	72
		2.5. Києво-Печерський патерик	89

3. Барокова доба (друга половина XVI—XVIII ст.)	3.1. Творчість Івана Вишенського	100
	3.2. Віршова творчість XVI—XVII ст.	116
	3.3. Козацька літописна проза	137
	3.4. Трагікомедія «Володимир» Феофана Прокоповича	154
	3.5. Вертепна драма	166
	3.6. Сатира і гумор XVIII ст.	174
	3.7. Українська лірика XVIII ст.	195
	3.8. Художня творчість Григорія Сковороди	208
	3.9. Григорій Сковорода: випробування часом	230
4. Літературна творчість у сяві Святого Письма	4.1. Біблія як літературний феномен	269
	4.2. Біблія і давня українська література	284
Додатки	Твори, рекомендовані для вивчення напам'ять	303
	Тематика рефератів	310
	Теми наукових робіт	311
	Тестові завдання	312
	Відповіді на тестові завдання	326
	Програма іспиту з давньої української літератури (XI—XVII ст.)	327
	Питання до заліку (XVIII ст.)	328
	Українські письменники XI—XVIII ст.	329
	Термінологічний словник	352

Білоус П. В.

Українська література XI—XVIII ст. : навч. посіб. для самостійної роботи студента / П. В. Білоус, О. П. Білоус. — К. : ВЦ «Академія», 2010. — 360 с. (Серія «САМ!»).

ISBN 978-966-580-327-0

ISBN 978-966-580-326-3

Читати, вивчати, інтерпретувати давні тексти — непросте справа, бо момент їх створення віддалений у часі, коли слово, розуміння і витлумачення його були іншими, ніж нині. У цьому допитливому студентові прислужатися запропонований навчальний посібник, який актуалізує основу проблематику курсу, розкриває найраціональніші способи організації самостійної роботи, містить плани практичних занять і семінарів, рекомендовану літературу і фрагменти найважливіших наукових текстів, методичні поради щодо опрацювання проблемних питань, цікаву додаткову інформацію, термінологічні означення, завдання та запитання для самоперевірки.

Навчальний посібник адресований студентам вищих навчальних закладів. Він стане науково-методичною опорою і для викладачів, учителів-словесників, прислужатися фахівцям з історії, філософії, культурології та ін.

ББК 83.3Ук-923

Навчальне видання

Серія «САМ!»

Заснована в 2008 році

БІЛОУС Петро Васильович

БІЛОУС Оксана Петрівна

Українська література XI—XVIII ст.

НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК
ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Спільний проект із видавництвом «Академвидав»

Редактор А. В. Кулачок

Коректор А. А. Даниленко

Комп'ютерна верстка С. М. Байлюка

Підписано до друку 12.05.2010.

Формат 60×90/16. Папір офс. № 1.

Гарнітура Шкільна. Друк офсетний.

Ум. друк. арк. 22,5.

Обл.-вид. арк. 24,43. Зам. 10-165.

Видавничий центр «Академія»

04119, м. Київ-119, в/с 37.

Тел./факс: (044) 483-19-24; 456-84-63.

E-mail: academia-pc@svitonline.com

Свідоцтво: серія ДК № 555 від 03.08.2001 р.

Видруковано у ВАТ «Поліграфкіна»

корпоративне підприємство ДАК «Укрвидавполіграфія»

03680, м. Київ, вул. Довженка, 3.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи

до державного реєстру видавців, виготовників

і розповсюджувачів видавничої продукції

ДК № 3089 від 23.01.2008 р.

Білоус Петро Васильович

Народився 1953 р. на Житомирщині. У 1975 р. закінчив Житомирський педагогічний інститут (нині — університет). Відтоді — викладач української літератури на філологічному факультеті. У 1982 р. захистив кандидатську дисертацію, у 1998 р. — докторську дисертацію. Із 2001 р. — професор. Автор понад 250 наукових публікацій, серед яких монографії, навчальні посібники, статті. Переклав із давньоукраїнської мови «Мандри Василя Григоровича-Барського по святих місцях Сходу з 1723 по 1747 рік» (К., 2000). Відмінник освіти України (1999).

Білоус Оксана Петрівна

Народилася в Житомирі. У 2007 р. закінчила Житомирський державний університет імені Івана Франка. Отримала кваліфікацію магістра за спеціальністю «Українська мова та література». Аспірант кафедри українського літературознавства та компаративістики. Автор десяти публікацій за темою дисертації «Художні функції чуда у літературних пам'ятках Київської Русі».

сам!

УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА XI—XVIII СТ.

Самостійна робота над творами давньої літератури, конкретизуючи зміст лекційного курсу, допомагає досягнути їх тематичну та художню специфіку, простежити найістотніші вияви смислів, образності, естетики давнього слова, застосувавши при його пізнанні методи текстурального аналізу. Читати, вивчати, інтерпретувати давні тексти — непросте справа, бо момент їх створення віддалений у часі, коли слово, розуміння і витлумачення його були іншими, ніж нині. У цьому допитливому студентові прислужиться пропонований навчальний посібник, який актуалізує основну проблематику курсу, розкриває найраціональніші способи організації самостійної роботи, містить плани практичних занять і семінарів, рекомендовану літературу і фрагменти найважливіших наукових текстів, методичні поради щодо опрацювання проблемних питань, цікаву додаткову інформацію, термінологічні означення, завдання та запитання для самоперевірки.

ISBN 978-966-580-326-3

Видавничий центр «Академія»

9 789665 803263 >